

Sygn. akt II Ka 103/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Karłowicz
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Wilkowska

przy udziale Prokuratora Iwony Filimoniuk

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2022 r.

sprawy **P. C.**

oskarżonego z art. 178a§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 3 grudnia 2021 r. sygn. akt II K 1075/21

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 220 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 103/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 3 grudnia 2021 roku wydany w sprawie o sygnaturze akt II K 1075/21.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów

<i>(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że wina oskarżonego i społeczna szkodliwość czynu, były wyższe niż nieznaczne, podczas gdy właściwa analiza elementów podmiotowych i przedmiotowych czynu, a zwłaszcza sposobu i okoliczności popełnienia czynu, prowadzi do wniosku, że zarówno wina oskarżonego, jak i szkodliwość czynu były nieznaczne, a zatem, że w niniejszej sprawie, wobec ziszczenia się pozostałych przesłanek zachodziły podstawy do warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut wywiedziony przez obrońcę oskarżonego okazał się pozbawiony zasadności.		

Tytułem wstępu nadmienić należy, że instytucja warunkowego umorzenia postępowania karnego jest zastrzeżona wyłącznie dla występków – i to drobnych oraz tych lżejszych z grupy o średnim ciężarze gatunkowym. Oprócz formalnego wymogu, aby przestępstwo należało do typów występków o niedużym ciężarze gatunkowym, przepis art. 66 § 1 kk wymaga jeszcze, aby społeczna szkodliwość konkretnego czynu i wina sprawcy nie były znaczne, co każdorazowo zobowiązuje Sąd do oddzielnego analizowania i ważenia obu tych czynników. Znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu, podobnie jak znaczny stopień winy, a tym bardziej, gdy znaczny stopień cechuje oba te czynniki – eliminuje możliwość brania pod uwagę instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 listopada 2017 roku II AKa 378/17).

W celu ustalenia stopnia społecznej szkodliwości konkretnego czynu winno się przeanalizować te spośród mierników społecznej szkodliwości, które wystąpiły w danym przypadku, a które wskazane zostały w art. 115 § 2 kk, tj. rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu zabronionego, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, a ponadto przy czynach umyślnych – postać zamiaru i motywację sprawcy, a przy czynach nieumyślnych – rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Przy ustalaniu stopnia winy należy wziąć natomiast pod uwagę przede wszystkim możliwość

i stopień rozpoznawalności sytuacji faktycznej i prawnej przy podejmowaniu określonego zachowania, swobodnego podejmowania decyzji co do tego zachowania, prawidłowości przebiegu procesu motywacyjnego, zdolności i możliwości przewidywania przebiegu związków przyczynowych i skutków swojego zachowania, zdolności i możliwości pokierowania swoim postępowaniem – w danym czasie, danej sytuacji i danych okolicznościach.

Powracając na grunt przedmiotowej sprawy, w pierwszej kolejności stwierdzić winno się, iż Sąd Rejonowy, dokonując oceny stopnia społecznej szkodliwości zarzucanego oskarżonemu czynu oraz stopnia jego winy, uwzględnił wszystkie okoliczności, które w tej sprawie pozostawały istotne dla przedmiotowej oceny. Rzecz jasna, w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w toku niniejszego postępowania, nie budzą wątpliwości okoliczności popełnienia przez P. C. zarzucanego mu czynu, jednakże – wbrew odmiennym przekonaniom apelującego - wina sprawcy oraz społeczna szkodliwość przypisanego mu czynu nie uzasadniają zastosowania względem niego dobrodziejstwa instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego. Wszak, jak zauważył Sąd meriti w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, ferując rozstrzygnięcie w zakresie kary bądź ewentualnie środków probacyjnych, nie należy tracić z pola widzenia okoliczności obciążających oskarżonego. P. C. prowadził pojazd mechaniczny w taki sposób, że zjechał do rowu, swoim umyślnym zachowaniem

stworzył, nie tylko hipotetyczne, acz niezmiernie realne zagrożenie przede wszystkim dla siebie i pozostałych uczestników ruchu drogowego, a nadto także dla napotkanego na swej drodze mienia. Analizując postawę P. C. dodać wypada, iż Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, iż oskarżony winien mieć pełną świadomość bezprawności podjętego przez siebie działania. Powszechnie oczywistym bowiem jawi się, jakie negatywne konsekwencje wiąże za sobą prowadzenie pojazdu w stanie po spożyciu alkoholu. P. C. w pełni przewidywał jak na jego organizm, a przede wszystkim zdolności psychomotoryczne, zadziała alkohol w postaci wódki spożyty w dniu zdarzenia pomiędzy godz. 19.00 a 20.00, gdzie zatrzymany został i poddany kontroli alkometrem po raz pierwszy o godz. 20.51, a pomimo to zbagatelizował zagrożenie jakie niesie za sobą kierowanie pojazdem po spożyciu alkoholu, wykazując tym samym lekceważenie dla obowiązujących norm i dóbr prawem chronionych. Wskazywana okoliczność, iż oskarżony jest osobą młodą, nie może być usprawiedliwieniem dla wszystkich jego nieodpowiednich, niezgodnych z prawem zachowań. Bacząc na całość powyższych wywodów, nie sposób konkludować, ażeby stopień winy oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, uzasadniały zastosowanie względem niego instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Należy wskazać, że bezpieczeństwo w komunikacji jest dobrem szczególnie cennym, które zasługuje na specjalną ochronę prawa karnego. Skutki przestępstw

drogowych są bowiem bardzo dotkliwe, stanowią ogromny problem społeczny, nie tylko w wymiarze materialnym, ale przede wszystkim w kontekście zapewnienia ochrony życia i zdrowia obywateli. Jest to jeden z podstawowych i w obecnym czasie bardzo aktualny obowiązek państwa. Jedynym ze środków do tego celu jest właśnie odpowiednio ukształtowana polityka karna.

Okolicznością, którą wziął pod uwagę Sąd był stopień nietrzeźwości sprawcy, który był znaczny i przekraczał znacznie dopuszczalny poziom. Wpływ alkoholu na reakcje psychofizyczne kierowcy jest oczywisty, co wprost przesądza o zagrożeniu jakie niesie za sobą zachowanie sprawcy. Niewątpliwie człowiek w takim stanie ma obniżony krytycyzm i podniesiony nastrój, a co za tym idzie ma tendencje do podejmowania zachowań nad wyraz ryzykowanych, co ma bezpośrednie przełożenie na bezpieczeństwo ruchu. Także właściwości i cechy pojazdu, którym kierował oskarżony – a więc samochodu osobowego – niosły za sobą potencjalne duże zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Miejsce popełnienia tego czynu również wprowadzało ryzyko zaistnienia niebezpiecznego zdarzenia komunikacyjnego, była to droga o dużym natężeniu ruchu. Art. 178a kk penalizuje swoiste zagrożenia w ruchu drogowym, które stwarza kierowca. Im to zagrożenie jest wyższe, to wyższy jest stopień społecznej szkodliwości takiego zachowania, a sprawca czynu winien ponieść surowszą karę. Jeżeli chodzi o niniejszy przypadek, to zagrożenie takie było z całą pewnością wysokie.

Analizując sposób i okoliczności popełnienia czynu wskazać należy, że oskarżonym nie powodowały jakieś nadzwyczajne okoliczności czy nagle potrzeby życiowe i czyn popełnił bez żadnej racjonalnej, nawet w najmniejszym stopniu usprawiedliwionej, przyczyny. Trudno przy tym uznać aby oskarżony był postawiony przed jakimkolwiek dylematem moralnym, wyborem pomiędzy złamaniem prawa, a uczynieniem zadość innemu obowiązkowi. Nie może być wątpliwości, że takie zachowanie zasługuje na jednoznaczne potępienie. Oskarżony jest osobą młodą, która ma za sobą już określone doświadczenie życiowe. Mając na uwadze takie cechy oskarżonego nie można jego zachowania tłumaczyć niczym innym, poza bezrefleksyjną wolą naruszania porządku prawnego. W toku postępowania oskarżony próbował wskazać na okoliczności usprawiedliwiające, ale w sprawie jednoznacznie ustalono, że oskarżony po spożyciu alkoholu, mając pełną świadomość swojego zachowania, a jedynie chcąc jak najszybciej znaleźć się w domu, wsiadł do pojazdu i kierował nim w stanie nietrzeźwości.

Należy również wskazać, że przestępstwa z art. 178a kk są obecnie nagminne i zdarzają się niezwykle często w praktyce sądów i organów ścigania. Z tej właśnie przyczyny należy im się w sposób stanowczy przeciwstawić odpowiednio ukształtowaną reakcją karną. Kwestia nagminności dopuszczania się podobnych czynów zabronionych, co prawda nie jest okolicznością, która może być brana pod uwagę przy ocenie stopnia ich społecznej szkodliwości, nie

oznacza to jednak, że jest całkowicie obojętna dla wymiaru kary. Wszak jednym z celów, który ma osiągnąć kara - wskazanym w art. 53 §1 kk - jest zapobieganie popełnianiu przestępstw, zwłaszcza tych nagminnych (por. postanowienie SN z 28.11.2008 r. V KK 161/08, Biul.PK 2009/1/83). Ze względu na prowadzoną od dłuższego czasu szeroko zakrojoną akcję medialną dotyczącą przestępczości drogowej okoliczność ta nie wymagała dowodzenia. Co więcej, obecnie obserwuje się duży udział sprawców przestępstw drogowych znajdujących się pod wpływem alkoholu, którzy powodują drastyczne w skutkach wypadki drogowe.

Puentując całość powyższych rozważań, jedynie uzupełniająco wskazać należy, iż zasądzona względem P. C. kara grzywny, a wraz z nią środki karne, spełnią swoje cele, tak w zakresie prewencji ogólnej, jak i oddziaływania indywidualnego. Na uznanie zasługują przekonania Sądu Rejonowego, iż analiza okoliczności sprawy, w tym przede wszystkim postawy oskarżonego, winna prowadzić do konkluzji, iż kara ta jest współmierna do stopnia winy oraz społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu, stanowiąc dla niego odpowiednio dolegliwą represję karną. Tak orzeczona kara uwzględnia cele, jakie powinna spełniać, czyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc jednocześnie braku bezprawności dla zachowań prezentowanych przez oskarżonego. Wobec faktu, iż oskarżony zadeklarował, że osiąga stałe miesięczne dochody, uznać należało, iż będzie on w stanie uiścić zasądzoną karę grzywny i

świadczenie pieniężne. Orzeczone wobec niego środki karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych nie wpłynęły na możliwość wykonywania pracy, gdyż oskarżony pracuje jako magazynier.							
Wniosek							
Wniosek o warunkowe umorzenie postępowania względem oskarżonego P. C..	<table border="1"> <tr> <td># zasadny</td> <td></td> </tr> <tr> <td># częściowo zasadny</td> <td></td> </tr> <tr> <td># niezasadny</td> <td></td> </tr> </table>	# zasadny		# częściowo zasadny		# niezasadny	
# zasadny							
# częściowo zasadny							
# niezasadny							
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.							
Wobec bezzasadności wywiedzionego zarzutu, na uwzględnienie nie zasłużył wniosek apelacyjny.							

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 3 grudnia 2021 roku wydany w sprawie o sygnaturze akt II K 1075/21.	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Wobec bezzasadności wywiedzonego przez obronę zarzutu, przy jednoczesnym braku przesłanek z art. 440 kpk, wyrok Sądu pierwszej instancji należało utrzymać w mocy.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwiążle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwiążle o powodach uchylenia	
-----	-----
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia	
-----	-----

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwiężle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk, a o opłacie na podstawie art. 3 ust.1 i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1247) uznając, że oskarżony, który jest osobą młodą, osiąga stałe dochody i będzie miał możliwość ich uiszczenia.

7. **PODPIS**

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 3 grudnia 2021 r. sygn. akt II K 1075/21.		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie		

	kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		

#	uchylenie	#	<i>zmiana</i>